

JPN 329
BİLİŞSEL DİLBİLİM AÇISINDAN
JAPONCA

13. HAFTA

**ÖZNEL VE NESNEL KAVRAYIŞA
YATKIN DİLLER**

ÖZNELLİK VE NESNELLİK

- LANGACKER (1991), 'NESNEL BAĞLANTI ORTADAN KALKAR VE NESNEL KAVRAYIŞIN İÇİNDE VAR OLAN ÖZNEL BAĞINTI ORTAYA ÇIKAR.'
- IKEGAMI (2008), İSE DİLLERDE NESNELLİĞİN BİRİNCİL ÖĞE OLMADIĞINI, JAPONCA AÇISINDAN BAKILDIĞINDA ÖZNELLİĞİN BİRİNCİL ÖĞE OLDUĞUNU VURGULAMAKTADIR.

(TEKMEN, 2016:127-128)

KAVRAYIŞ VE DİL

- DİLDEKİ KAVRAYIŞ ÖZNEL (*SUBJECTIVE*) VE NESNEL (*OBJECTIVE*) OLMAK ÜZERE İKİYE AYRILMAKTADIR. DİLLERDE HER İKİ KAVRAYIŞ DA BULUNMAKLA BİRLİKTE DİLLER, KAVRAYIŐŞIN BİRİNE YATKINDIR.
- ÖZNEL YA DA NESNEL KAVRAYIŞA YATKIN DİLLERİN HER BİRİNDE BELİRLİ BİR DİLSEL ANLATIM TERCİHİ YOĞUN OLARAK GÖRÜLMEKTEDİR. BU DİLSEL ANLATIMLAR İSE OLUŐ VE KILIŞ OLMAK ÜZERE İKİYE AYRILMAKTADIR.

OLUŐ BİLDİREN ANLATIMLAR

- JAPONCADA 'NARU HYŌGEN' OLARAK ADLANDIRILAN OLUŐ BİLDİREN ANLATIMLARDA «OL-» EYLEMİ BAŐTA OLMAK ÜZERE EDİLGEN, GEÇİŐSİZ, DŌNÜŐLÜ VE OLASILIK YAPILARI GŌRÜLMEKTEDİR.
- ÖZNEL KAVRAYIŞA YATKIN DİLLERDE OLUŐ BİLDİREN ANLATIMLAR YOĞUN OLARAK GŌRÜLMEKTEDİR.
- TÜRKCŐ VE JAPONCA OLUŐ BİLDİREN ANLATIMLARIN YOĞUN OLDUĞU, YANI ÖZNEL KAVRAYIŞA YATKIN DİLLERDİR.

(TEKMEN, 2011, 2012)

KILIŞ BİLDİREN ANLATIMLAR

- JAPONCADA 'SURU HYŌGEN' OLARAK ADLANDIRILAN KILIŞ BİLDİREN ANLATIMLARDA «YAP-» EYLEMİ, GEÇİŞLİ EYLEMLER VE ETTİRGEN YAPILAR GÖRÜLMEKTEDİR.
- NESNEL KAVRAYIŞA YATKIN DİLLERDE KILIŞ BİLDİREN ANLATIMLAR YOĞUN OLARAK GÖRÜLMEKTEDİR.
- İNGİLİZCE VE ÇİNCE KILIŞ BİLDİREN ANLATIMLARIN YOĞUN OLDUĞU, YANI NESNEL KAVRAYIŞA YATKIN DİLLERDİR.

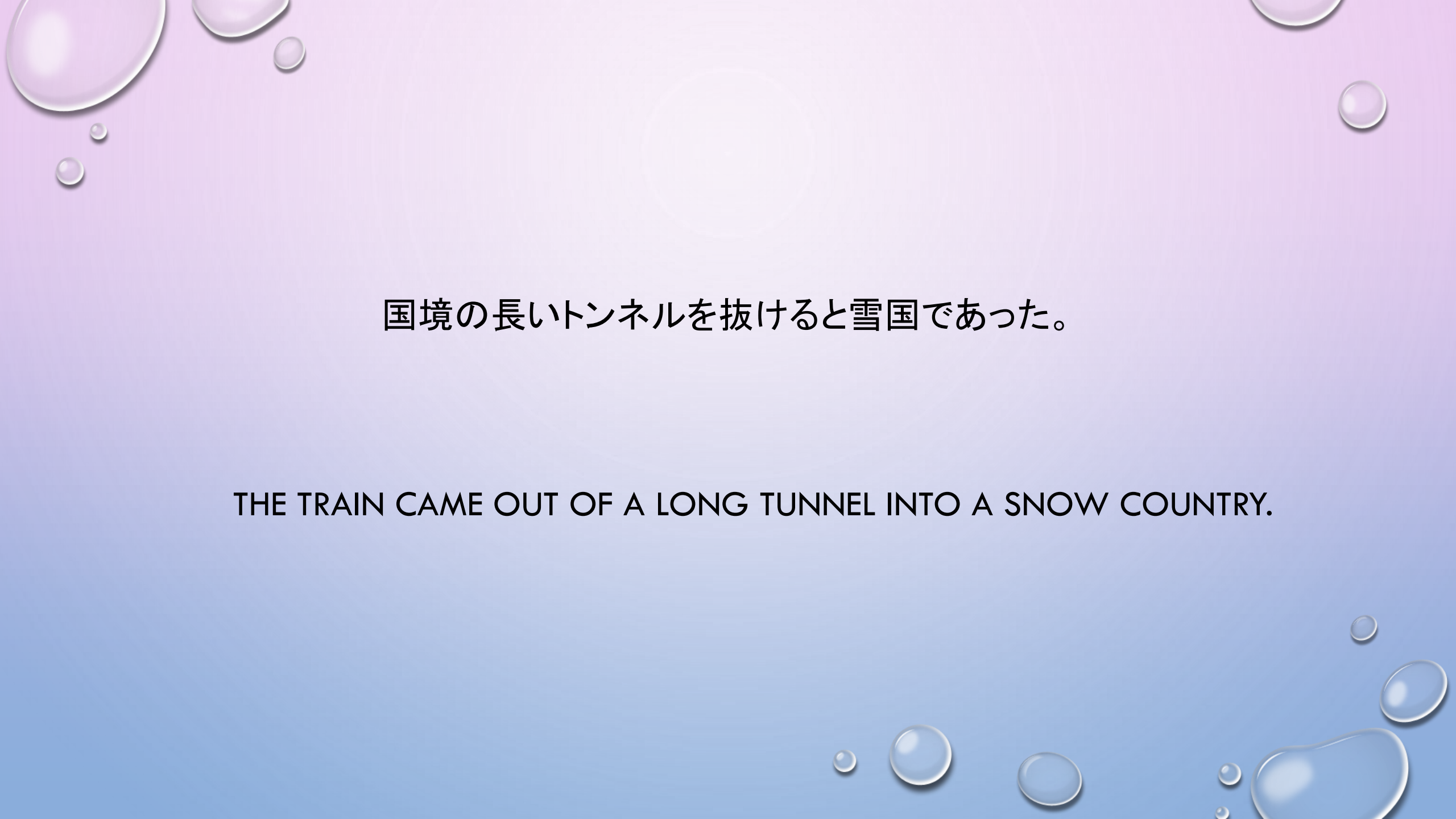
(TEKMEN, 2011, 2012)

ÖRNEK TÜMCELER

WHERE AM I?

ここはどこですか?

BURASI NERESİ?

国境の長いトンネルを抜けると雪国であった。

THE TRAIN CAME OUT OF A LONG TUNNEL INTO A SNOW COUNTRY.

星が二つ見えます。

I SEE TWO STARS.

風の声が聞こえる/風の声がする。

I HEAR THE WIND.

KAYNAKÇA

- Ikegami, Yoshihiko, (2011), “Nihongo Washa Ni Okeru <Konomareru Īmawashi> Toshite-no <Shukanteki Haaku> ”, **Jinkō Chinō Gakkai Shi** , C. 26, S. 4, 317-322.
- Tekmen, Ayşe Nur, (2011), “Öznel Kavrayış Ve Çeviri”, **I. ADES Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, S. 619-626.
- Tekmen, Ayşe Nur, (2012), “Bilişsel Yaklaşımla Türkçe Ve Japoncanın Karşılaştırılması”, **Türkiye’de Japonca Çalışmaları Konferansı I**, (Ed. Selçuk Esenbel, Erdal Küçükyalçın), İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, S.61-75.